

**TIESNEŠU DISCIPLINĀRKOLĒĢIJAS
LĒMUMS**

Rīgā 2026. gada 13. februārī

Tiesnešu disciplinārkolēģija šādā sastāvā:

sēdes priekšsēdētājs Kaspars Berķis,

kolēģijas locekļi Ilze Andruškina, Līga Baltmane-Zepa, Lelde Grauda, Irīna Jansone,
Līvija Slica, Kristīne Vanaga,

ar sekretāri Sanitu Jefimovu,

piedaloties Rīgas pilsētas tiesas tiesnesei Guntai Sokolovai, Rīgas pilsētas tiesas priekšsēdētājam Andai Briedei, tieslietu ministres pilnvarotajiem pārstāvjiem Nilam Bīlandam un Kintijai Romānei-Punanei, Latvijas Tiesnešu biedrības pārstāvim Jānim Grīnbergam,

izskatīja disciplinārlietu, kas ar Rīgas pilsētas tiesas priekšsēdētājas Andas Briedes 2026. gada 22. janvāra lēmumu ierosināta pret Rīgas pilsētas tiesas tiesnesi G. Sokolovu par darba pienākumu nepildīšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Rīgas pilsētas tiesas priekšsēdētājas A. Briedes 2026. gada 22. janvāra lēmumu, pamatojoties uz Tiesnešu disciplinārās atbildības likuma 1. panta pirmās daļas 2. punktu un 3. panta pirmās daļas 4. punktu, ierosināta disciplinārlieta pret Rīgas pilsētas tiesas tiesnesi G. Sokolovu par darba pienākumu nepildīšanu.

Lēmums pamatots ar tālāk norādītajiem apstākļiem.

[1.1] Ģenerālprokuratūras Krimināltiesiskā departamenta virsprokurors Arvīds Kalniņš 2025. gada 8. decembrī Rīgas pilsētas tiesā iesniedzis iesniegumu par Rīgas pilsētas tiesas tiesneses G. Sokolovas rīcību.

Kriminālprocesā Nr. 11815002616 saīsinātais tiesas spriedums sastādīts 2024. gada 1. martā. Tiesas paziņotais sākotnējais pilna sprieduma pieejamības datums bija 2024. gada 25. marts, bet līdz 2025. gada 1. decembrim pilns spriedums nav pieejams.

Kriminālprocesā Nr. 14820000416 saīsinātais tiesas spriedums sastādīts 2022. gada 18. augustā. Tiesas paziņotais sākotnējais pilna sprieduma pieejamības datums bija 2022. gada 12. septembris, bet spriedums kļuva pieejams 2024. gada 8. novembrī (sastādīšanas laiks 2 gadi 1 mēnesis un 28 dienas).

Kriminālprocesā Nr. 15830009016 saīsinātais tiesas spriedums sastādīts 2023. gada 31. oktobrī. Tiesas paziņotais sākotnējais pilna sprieduma pieejamības datums bija 2023. gada 24. novembris, bet spriedums kļuva pieejams 2025. gada 3. oktobrī (sastādīšanas laiks 1 gads 10 mēneši un 10 dienas).

Kriminālprocesā Nr. 11502002420 saīsinātais tiesas spriedums sastādīts 2022. gada 2. novembrī. Tiesas paziņotais sākotnējais pilna sprieduma pieejamības datums bija 2022. gada 28. novembris, bet spriedums kļuva pieejams 2023. gada 11. oktobrī (sastādīšanas laiks 10 mēneši un 14 dienas).

[1.2] Pārbaudot virsprokurora iesniegumā norādītos apstākļus, Rīgas pilsētas

tiesas priekšsēdētāja A. Briede konstatējusi, ka tiesnese G. Sokolova tiesvedībā esošajos kriminālprocesos Nr. 11815002616, 14820000416, 15830009016, 11502002420 nav ievērojusi likumā noteikto procesuālo termiņu pilna sprieduma pieejamībai.

Tiesnese nav ievērojusi Kriminālprocesa likuma 530.panta trešo un ceturto daļu.

[1.3] Tiesnese G. Sokolova paskaidrojumā apstiprinājusi, ka virsprokurora vēstulē norādītā informācija atbilst faktiskajai situācijai konkrētajās lietās un norādījusi, ka nav ievērojusi Kriminālprocesa likuma 530. panta ceturtais daļas noteikums, jo pilna sprieduma sastādīšanu kavējis tas, ka minētie kriminālprocesi ir apjomīgi un sarežģīti, tādēļ objektīvi pastāvēja nepieciešamība pēc ilgāka laika pilna sprieduma sastādīšanai.

Vienlaikus tiesnese norādījusi uz pārslodzi. Ne tikai kavētajās lietās, bet arī citās lietās tiesnese pilnos spriedumus pārsvarā rakstot vakaros, brīvdienās un atvaļinājuma laikā.

Tiesnese norādījusi, ka 2022. gada otrajā pusgadā viņa ir uzrakstījusi kopā 488 nolēmumus, 2023. gadā- 439, 2024. gadā- 486, 2025. gadā- 526.

2022. gada otrajā pusgadā tiesnese kopā sagatavojusi 9 pilnos spriedumus, 2023. gadā- 36, 2024. gadā- 38, 2025. gadā- 54. Tiesnesei ir vislielākais pārsūdzēto spriedumu skaits: 2024. gadā pārsūdzēti 35 spriedumi; 2025. gadā tiesneses lietvedībā esošajās lietās kopā ir iesniegtas 75 apelācijas sūdzības. Tiesnese norādījusi, ka tas raksturo to, ka izskatītās lietas nav bijušas vienkāršas.

Tiesnesei 2025. gadā iedalītas 20 lietas ar apcietinātajiem un personām, kas ievietotas psihiatriskajā slimnīcā līdz lēmuma pieņemšanai. Tiesnese primāri raksta pilnos spriedumus lietās, kur ir šādas personas. Tādējādi sprieduma uzrakstīšanas termiņu ietekmē arī maksimāli iespējamais apcietinājuma termiņš. Ja tiesneses lietvedībā ir tāda lieta, kur drīz beidzas apcietinājuma termiņš, tad pārējie pilnie spriedumi tiek atlikti uz vēlāku laiku.

Laikā no 2022. gada augusta līdz šim brīdim tiesnese gan saņēmusi, gan izskatījusi visvairāk krimināllietu salīdzinājumā ar citiem kolēģiem. Tas tiesneses ieskatā viņu nekādā gadījumā neattaisno, bet liek vērst uzmanību, ka tiesnese nekad nav lūgusi izņemt viņu no sadales vai izņemt no tiesneses kādu lietu, kaut tiesneses ieskatā sadale nav taisnīga (jo vairāk tiesnesis izskata, jo vairāk viņam TIS lietas iedala).

Rezultātā tiesnesei šobrīd lietvedībā ir 16 sarežģītas krimināllietas ar pierādījumu pārbaudi, kur ir liels iesaistīto personu skaits. Par daudzām šīm lietām tiesnese katru gadu raksta informāciju par neizskatīšanas iemesliem. Tādējādi tiesnesei primāri ir jāstrādā ar šīm lielajām lietām un arī ar prioritārajām lietām.

Tāpat tiesnesei ir jāraksta pilnie spriedumi vēl sešās izskatītās sarežģītās lietās. Papildus tiesnese norādījusi, ka 2023. gada novembrī no tiesneses sastāva aizgāja ilggadīga un pieredzējusi sekretāre, izvēloties labāk apmaksātu darbu. Šajā situācijā tiesnese saņēma mazāk palīdzības no savas palīdzes, jo viņai bija jāveic arī sekretāra pienākumi. Jaunā sekretāra meklējumi ilga līdz 2024. gada februārim. 2025. gada jūnijā sekretārs aizgāja uz labāk apmaksātu darbu. No 2025. gada jūnija tiesnesei ir cits sekretārs. Katra jauna sekretāra apmācība un kontrole prasa laiku. Sastāva maiņa arī traucē produktīvam darbam. Tiesnese atzīst, ka šobrīd viņa izskata vairāk lietu, nekā spēj uzrakstīt spriedumu un viņai ir jāmaina darba organizācija.

[1.4] Rīgas pilsētas tiesas priekšsēdētāja A. Briede konstatējusi, ka likumā ir noteikts procesuālais termiņš, kas likuma piemērotājam ir saistošs. Termiņa nokavējums var būt attaisnojošs ārkārtas situācijās. Tomēr šādi gadījumi ir saistāmi ar faktoriem, kurus

tiesnesis nevar ietekmēt. Nenoliedzami tiesneša noslodze šobrīd tiesā ir ļoti augusi, bet šī situācija uzliek par pienākumu izvērtēt un plānot tiesas noslodzes kalendāru tā, lai nepieļautu likumā noteikto termiņu pārkāpumu.

Disciplinārbildības mērķis ir ne tikai izvērtēt tiesneša pienākumu izpildē pieļautu pārkāpumu, bet arī vairot sabiedrības uzticēšanos ne tikai taisnīgai un objektīvai tiesai, bet arī efektīvai tiesu sistēmai – kas izvērtē un reaģē uz likumā noteikta termiņa kavējumu.

Iepriekš minētais ir pamats secinājumam, ka Rīgas pilsētas tiesas tiesnese G. Sokolova nav pildījusi darba pienākumus, pieļaujot procesuālā termiņa kavējumu pilna sprieduma sastādīšanā. Pārkāpuma atklāšanas diena 2025. gada 8. decembris.

Šādu viedokli Rīgas pilsētas tiesas priekšsēdētāja A. Briede pauda arī Tiesnešu disciplinārkolēģijas sēdē.

[2] Tiesnešu disciplinārkolēģijas sēdē Rīgas pilsētas tiesas tiesnese G. Sokolova, neapstrīdot lēmumā par disciplinārlietas ierosināšanu konstatētos faktus, norādīja, ka pilnu spriedumu sagatavojusi trijos no sarakstā minētajiem kriminālprocesiem.

Savukārt kriminālprocesā Nr. 11815002616 pilns spriedums joprojām tiek gatavots, taču plāno to izdarīt tuvākajā laikā, jo sprieduma projekts jau ir sagatavots. Tiesnese uzskata, ka krimināllieta ir komplicēta, tajā ir vairāki sarežģīti procesuālie jautājumi.

Tiesnese skaidroja, ka visās sarakstā norādītajās lietās vienojošie kavēšanās iemesli ir pārslodze un pierādījumu pārrakstīšana ar roku. Tiesnese atzina, ka pildot tiesneša pienākumus arvien pieaugošajā tiesas noslodzē, nav pareizi un veiksmīgi organizējusi tiesneša pienākumu izpildi.

[3] Tieslietu ministres pilnvarotie pārstāvji N. Bīlands un K. Romāne-Punane izteica viedokli, ka disciplinārlieta ir ierosināta pamatoti, un pievienojās lēmumā norādītajam.

[4] Latvijas Tiesnešu biedrības pārstāvis J. Grīnbergs norādīja, ka disciplinārlieta ierosināta pamatoti, bet lūdza ņemt vērā tiesneses lielo darba noslodzi.

Motīvu daļa

[5] Pārbaudījusi Rīgas pilsētas tiesas priekšsēdētājas A. Briedes 2026. gada 22. janvāra lēmumā norādītos apstākļus, uzklaudījusi tiesneses paskaidrojumu, tieslietu ministres pilnvaroto pārstāvju un Tiesnešu biedrības pārstāvja viedokli, Tiesnešu disciplinārkolēģija atzīst, ka disciplinārlieta par darba pienākumu nepildīšanu ir ierosināta pamatoti.

[6] Latvijas Republikas Satversmes 92. pants noteic, ka ikviens var aizstāvēt savas tiesības un likumiskās intereses taisnīgā tiesā. Jēdziens “taisnīga tiesa” ietver divus aspektus – institucionālo un procesuālo. Institucionālais aspekts nozīmē taisnīgu tiesu kā neatkarīgu tiesu varas institūciju, kas izskata lietu, bet procesuālais aspekts – taisnīgu tiesu kā pienācīgu, tiesiskai valstij atbilstošu procesu, kurā lieta tiek izskatīta (*Satversmes tiesas 2017. gada 8. marta sprieduma lietā Nr. 2016-07-01 28.1. punkts, Satversmes*

tiesas 2017. gada 23. maija sprieduma lietā Nr. 2016-13-01 12. punkts).

Tiesnesim, īstenojot vienu no valsts varas funkcijām – tiesas spriešanu –, ir pienākums gādāt, lai, spriežot tiesu, tiktu garantēta Latvijas Republikas Satversmes normu, likumu un citu normatīvo aktu īstenošana, vispārējo tiesību principu ievērošana, kā arī aizsargātas cilvēka tiesības un brīvības (*Satversmes tiesas 2012. gada 3. februāra sprieduma lietā Nr. 2011-11-01 11.1. punkts).*

Likuma “Par tiesu varu” 28. panta pirmā daļa noteic, ka tiesnesis izspriež lietu tik ātri, cik vien iespējams.

Lietas savlaicīga izspriešana neaprobežojas ar tās iztiesāšanu tiesas sēdē. Tiesnesim jāapzinās un ar vislielāko rūpību ir jāattiecas pret procesa dalībnieku tiesībām saņemt motivētu spriedumu likumā noteiktajā termiņā, nodrošinot tiesību uz taisnīgu tiesu realizēšanu.

Vērtējot tiesneses G. Sokolovas rīcību kriminālprocesā Nr. 11815002616, 14820000416, 15830009016, 11502002420, Tiesnešu disciplinārkolēģija konstatē, ka tiesnese nav pildījusi darba pienākumus, pieļaujot procesuālā termiņa kavējumu pilna sprieduma sastādīšanā.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 523. panta pirmo daļu pēc tam, kad tiesa apspriežu istabā izlēmusi likuma 514. pantā norādītos jautājumus, tiesa raksta spriedumu, kas sastāv no ievaddaļas, aprakstošās daļas, motīvu daļas un rezolutīvās daļas. Atbilstoši minētā likuma 523. panta 1.¹ daļai tiesa var rakstīt saīsinātu spriedumu.

Rīgas pilsētas tiesa 2022. gada 18. augustā pasludinājusi saīsinātu spriedumu kriminālprocesā Nr. 14820000416, 2022. gada 2. novembrī pasludinājusi saīsinātu spriedumu kriminālprocesā Nr. 11502002420, 2023. gada 31. oktobrī pasludinājusi saīsinātu spriedumu kriminālprocesā Nr. 15830009016 un 2024. gada 1. martā pasludinājusi saīsinātu spriedumu kriminālprocesā Nr. 11815002616.

Ja tiesa rakstījusi un pasludinājusi saīsinātu spriedumu, tad, ievērojot Kriminālprocesa likuma 530. panta trešo daļu, prokurors, apsūdzētais, cietušais, aizstāvis vai pārstāvis, kā arī kriminālprocesā aizskartais mantas īpašnieks 10 dienu laikā no saīsinātā sprieduma pasludināšanas dienas var rakstveidā iesniegt tiesai lūgumu par pilna sprieduma sagatavošanu. Pēc lūguma iesniegšanas termiņa beigām, ja saņemts lūgums par pilna sprieduma sagatavošanu, tiesa pilnu spriedumu sagatavo 14 dienu laikā, paziņojot tā pieejamības datumu.

Kriminālprocesa likuma 530. panta ceturtā daļa paredz tiesneša tiesības atlikt sprieduma sastādīšanu ne ilgāk kā par sešiem mēnešiem, vienlaicīgi nosakot kārtību un termiņu, kādā šīs tiesības izmantojamas. Minētā likuma norma paredz, ka gadījumā, ja lietas apjoma, juridiskās sarežģītības vai citu objektīvu apstākļu dēļ pilns tiesas spriedums nav sastādīts noteiktajā laikā, tiesnesis paziņo prokuroram, apsūdzētajam, cietušajam, aizstāvim un pārstāvim, kā arī kriminālprocesā aizskartajam mantas īpašniekam, kura mantai uzlikts arests, kad būs pieejams pilns tiesas spriedums. Pilna tiesas sprieduma sastādīšanu vienā reizē var atlikt ne ilgāk par diviem mēnešiem, bet kopā pilna sprieduma sastādīšanu var atlikt ne ilgāk par sešiem mēnešiem.

Neskatoties uz minēto, tiesnese G. Sokolova pilnu spriedumu kriminālprocesā Nr. 14820000416 sagatavoja 2024. gada 8. novembrī, t.i. 2 gadus 1 mēnesi un 28 dienas pēc saīsinātā sprieduma pasludināšanas dienas, pilnu spriedumu kriminālprocesā Nr. 15830009016 sagatavoja 2025. gada 3. oktobrī, t.i. 1 gadu 10 mēnešus un 10 dienas pēc saīsinātā sprieduma pasludināšanas dienas, pilnu spriedumu kriminālprocesā

Nr. 11502002420 sagatavoja 2023. gada 11. oktobrī, t.i. 10 mēnešus un 14 dienas pēc saīsinātā sprieduma pasludināšanas dienas

Savukārt kriminālprocesā Nr. 11815002616, kurā saīsinātais spriedums pasludināts 2024. gada 1. martā, pilns spriedums lietas dalībniekiem nebija pieejams arī Tiesnešu disciplinārkolēģijas sēdes dienā 2026. gada 13. februārī.

Tiesnešu disciplinārkolēģija atzīst, ka tiesnese ir pārkāpusi Kriminālprocesa likuma 530. panta ceturto daļu, jo minētajos kriminālprocesos atlikusi pilna sprieduma sagatavošanu ilgāk par likumā noteiktajiem sešiem mēnešiem, ko disciplinārkolēģija vērtē kā darba pienākumu nepildīšanu.

[7] Rīgas pilsētas tiesas tiesneses G. Sokolovas paskaidrojums nešaubīgi norāda uz to, ka viņa pilnu spriedumu sastādīšanu kavē, jo nespēj plānot tiesas noslodzes kalendāru tā, lai nepieļautu likumā noteikto termiņu pārkāpumu.

Tiesību normās nosakot nolēmumu sastādīšanas termiņus, likumdevējs ir izdarījis apsvērumus, kādēļ šādi termiņi ir nepieciešami un atbilstoši. Arī šajā ziņā tiesnesim savs darba ritms jāpakārto attiecīgajam regulējumam (*Disciplinārtiesas 2021. gada 7. jūnija lēmuma lietā Nr. DT-4/2021 11. punkts*).

Atbilstoši Tiesnešu kvalifikācijas kolēģijas reglamenta 6. pielikumam starp vairākām prasmēm, kam jāpiemīt katram tiesnesim, ir darba organizācijas prasme un lēmumu pieņemšanas prasme. Tiesnesei G. Sokolovai, esot amatā vairāk kā 20 gadus, ir jāzina, ka apjomīgos un dažādu iemeslu dēļ sarežģītos kriminālprocesos pilna sprieduma projektu var sākt sagatavot arī laikā, kad kriminālprocess tiek iztiesāts, iekļaujot projektā pierādījumu atreferējumu, ziņas par apsūdzēto personībām un citas ziņas, tā būtiski saīsinot nepieciešamo laiku pilna sprieduma sagatavošanai.

Tiesnešu disciplinārkolēģija secina, ka tiesneses paskaidrojumos norādītie apstākļi objektīvi varēja būt iemesls atlikt spriedumu sastādīšanu iepriekš norādītajos kriminālprocesos uz laiku, kas nav ilgāks par sešiem mēnešiem, taču tas nenozīmē, ka tiesnese varēja nesagatavot pilnu spriedumu Kriminālprocesa likuma 530. panta ceturtajā daļā noteiktajā termiņā.

[8] Atbilstoši Tiesnešu disciplinārās atbildības likuma 7. panta piektajai daļai, uzliekot disciplinārsodu, Tiesnešu disciplinārkolēģija ņem vērā disciplinārā pārkāpuma raksturu, tā sekas, tiesneses vainas pakāpi nodarījumā, ziņas, kas raksturo viņas personību un iepriekšējo darbību tiesneša amatā.

[8.1] Izvērtējot pieļautā pārkāpuma raksturu, Tiesnešu disciplinārkolēģija ņem vērā, ka tiesnesei ir jāspēj efektīvi nodrošināt krimināltiesisko attiecību taisnīgu noregulējumu. Lai arī tiesnese G. Sokolova atzina savas rīcības neatbilstību likumam, Tiesnešu disciplinārkolēģija secina, ka tiesnese nav pildījusi darba pienākumus, pieļaujot procesuālā termiņa kavējumu pilna sprieduma sastādīšanā četros kriminālprocesos. Tiesneses G. Sokolovas pieļautais pārkāpums ir acīmredzams un nepārprotams. Ar savu rīcību tiesnese ir pārkāpusi personu tiesības uz taisnīgu tiesu, tā mazinot sabiedrības uzticību tiesu varai, un minētais pārkāpums tiesu lietas izskatīšanā šajā gadījumā ir vērtējams kā smags pārkāpums.

Nosakot disciplinārsodu, Tiesnešu disciplinārkolēģija ņem vērā, ka agrāk disciplināri tiesnese G. Sokolova nav sodīta.

[8.2] Tiesnešu disciplinārkolēģija atzīst, ka tiesnesei G. Sokolovai uzliekams

Tiesnešu disciplinārās atbildības likuma 7. panta ceturtās daļas 2. punktā paredzētais disciplinārsods – rājiens.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Tiesnešu disciplinārās atbildības likuma 1. panta pirmās daļas 2. punktu, 7. panta otrās daļas 1. punktu un ceturtās daļas 2. punktu, 11.¹ panta pirmo daļu, Tiesnešu disciplinārkolēģija

nolēma

Rīgas pilsētas tiesas tiesnesei Guntai Sokolovai uzlikt disciplinārsodu – rājienu.

Lēmumu tiesnese var pārsūdzēt Disciplinārtiesā septiņu dienu laikā no lēmuma saņemšanas dienas.

Sēdes priekšsēdētājs

K. Berķis

Kolēģijas locekļi

I. Andruškina

L. Baltmane-Zepa

L. Grauda

I. Jansone

L. Slica

K. Vanaga

Dokuments parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu